

Politolog Iščenko: Odumírání NATO: Polsku na Ukrajině nikdo nepomůže

- CZ24 News | 21. srpna 2023

Po roce 1945 se Sovětského svazu báli všichni. Mělo to svůj důvod. Ještě počátkem roku 1945 drtil wehrmacht společná vojska Evropy a Spojených států. Drtil je dokonce bez nadvlády ve vzduchu, jsa technicky i početně mnohonásobně horší, a navíc ještě svými nejhoršími divizemi, které byly vybaveny druhořadým materiálem.

Zatímco na východní frontě čtyři roky po sobě nejlepší divize wehrmachtu, podporované milionem spojeneckých vojáků, zažívaly od Rudé armády jednu porážku za druhou.

Na západní frontě tedy sjednocená Evropa spolu s USA prohrála s wehrmachtem a na východní frontě sjednocená Evropa spolu s wehrmachtem prohrála se SSSR. Výsledek jakéhokoli konfliktu ve formátu Evropa/SSSR za účasti jednoho (kteréhokoli) nebo všech evropských států dohromady byl tedy předvídatelný. Dalo se jen polemizovat o tom, kolik dní budou potřebovat sovětské divize, aby postoupily až k Atlantiku.

To znamenalo, že pokud by SSSR zůstal s Evropou jeden na jednoho, nemusel by ani válčit – Evropané by ze strachu přijali status závislých států bez odporu. Vzhledem k tomu, že východní Evropě, závislé na SSSR, byla poskytována objemná pomoc, zatímco Moskva nepožadovala doslovné kopírování sovětských pořádků a ponechávala místním lidem větší volnost ve vnitřní politice až po politiku více stran v rámci “lidové demokracie” (Rumunsko si zpočátku dokonce ponechalo krále a v Československu byla obnovena předválečná buržoazní státnost), mohla se západní Evropa Moskvě klidně podvolit.

Takový vývoj však nemohly Spojené státy připustit. Ovládnutí západní Evropy s jejími koloniálními říšemi, které se postupně transformovaly v americké neokoloniální impérium, nebylo pro Ameriku ani tak otázkou strategické bezpečnosti, jako spíše ekonomické nadvlády. Bez nadvlády v západní Evropě v polovině dvacátého století byla globální dominance USA nemožná.

Evropa potřebovala americký vojenský deštník, který by ji zbavil strachu ze SSSR a zaručil vnitropolitické vítězství proamerických sil nad prosovětskými v evropských zemích. Za tímto účelem bylo v roce 1949 vytvořeno NATO.

V té době byly USA skutečně připraveny bojovat za Evropu. Válka navíc nevyžadovala od Američanů velké oběti. Na evropském kontinentu byly rozmístěny značné americké síly, ale na frontové linii se plánovalo použití čistě evropských jednotek. Němci měli poskytnout první ešelon (a to ještě před vstupem SRN do NATO, natož po něm). Podporovali je Francouzi a britská rýnská armáda.

Američané poskytovali logistiku, štáby, zpravodajské služby, letecké krytí a námořní podporu. Díky existenci amerického strategického letectva a jaderných zbraní a naopak absenci nosičů schopných masově zasáhnout americký kontinent na straně Sovětského svazu až do počátku 60. let by byla válka pro Washington relativně bezpečná. Evropané měli udržovat frontovou linii a krvácet až do té doby, než americké strategické letectvo srovná se zemí sovětský tyl za použití jaderných zbraní a znemožní tak další odpor sovětské armády.

Jediným problémem bylo, že USA si nebyly jisté svou schopností prolomit sovětskou protivzdušnou obranu, což činilo výsledek války poněkud nepředvídatelným. Proto se Američané až do počátku

70. let (kdy strany stanovily jadernou paritu) snažili najít způsob, jak překonat sovětský systém protivzdušné obrany pomocí high-tech inovací (proto ty známé raketové a kosmické závody). Jaderný deštník však zaručoval Evropě klid po tři čtvrtě století a nakonec z ní udělal poslušnou loutku Washingtonu.

Až do počátku 90. let bylo NATO účinným mechanismem a všechny členské státy bloku byly skutečně připraveny bojovat jeden za druhého, neboť to odpovídalo jejich dlouhodobým strategickým zájmům. To byl základ síly NATO.

Po rozpadu SSSR se však Evropa přestala bát jeho armády, která byla rozdělena mezi okamžitě zbídačené republiky a na dlouhou dobu ztratila svou někdejší sílu. Aby USA udržely NATO při životě, vymyslely pro něj novou práci v podobě "globální odpovědnosti" a zároveň podpořily expanzi bloku do východní Evropy.

Argumentem bylo, že Východoevropané se obávají oživení imperiálních ambicí Ruska, a proto by jim měly být poskytnuty stejné záruky, jaké byly kdysi poskytnuty Západoevropanům, a zároveň rozšířen "demokratický prostor" až k hranicím Ruska. Předpokládalo se, že takový postup NATO na východ znemožní jakékoli vojenské oživení Ruska, čímž se Moskva dostane do zjevně nevýhodné strategické pozice.

Povšimněte si: nová koncepce nepředpokládala, že by se mělo za nové členy bojovat. Naopak postulovala, že samotné přijetí nových členů znemožní válku s Ruskem, protože by bylo odsouzeno k porážce. Zpočátku, od okamžiku rozšíření, se tedy ani USA, ani "staří členové" NATO nechystali bojovat za Prahu, Budapešť, Varšavu a už vůbec ne za Pobaltí (stejně jako se dnes nechystají bojovat za Finsko). Rozšíření mělo zajistit mírumilovné zardoušení Ruska.

Pokud by se nepodařilo zardousit Rusko bez odporu, měly proti Moskvě zasáhnout armády bývalých sovětských republik (v plánu byla nejen Ukrajina a Gruzie, ale i zbytek Kavkazu a Střední Asie – bohužel, ne všechny se podařilo včas přeformátovat). Západ měl uvalit sankce a porazit Rusko ekonomicky a zároveň zajistit fungování páté kolony zevnitř. Při tomto poměru sil neměly ruské jaderné zbraně žádný důstojný cíl (západní země vyzbrojené jadernými zbraněmi přece nejsou formálně s Ruskem ve válečném stavu).

USA očekávaly, že zničení ekonomiky, existence páté kolony a vojenský požár po celém obvodu hranic budou stačit k tomu, aby Rusko uznalo svou porážku. Washington v tomto scénáři neviděl nebezpečí třetí světové jaderné války a domníval se, že Rusko dá přednost kapitulaci před sebevraždou.

Jak víme, tyto plány byly realizovány jen částečně. Válku na ruských hranicích se podařilo rozpoutat pouze v jednom směru. Zároveň se ukázalo, že ruská ekonomika a ruský politický systém jsou mnohem stabilnější než ty západní, což Moskvě zajišťuje vítězství v opotřebovácích bojích. A tak okamžitě vyvstala otázka: Není na čase využít kolektivní potenciál NATO k tomu, aby bylo vítězství Rusku vyrváno?

Jako první si dělali starosti s tímto problémem Ukrajinci, kteří se z nějakého neznámého důvodu domnívali, že NATO nemá nic jiného na práci než je chránit. Nyní začíná stejné téma znepokojovat Východoevropany (Poláky, Pobaltňany, Rumuny). Vidí nevyhnutelnost blížící se vojenské katastrofy na Ukrajině a už si také uvědomují, že ať se budou snažit sebevíc, jejich společný vojenský potenciál bude – možná – stačit jen na to, aby donutili Rusko bojovat rok či dva navíc. Sami utrpí další lidské a ekonomické ztráty, a potom si zopakují osud Ukrajiny.

Na druhou stranu, pokud se Rusko nezastaví hned, za pár měsíců bude na jejich hranicích vítězná

ruská armáda, nárazník, který je odděloval od Ruska posledních třicet let, zmizí, vrátí se jejich dětinský strach a politici, kteří prosazují odmítnutí rusofobie a konstruktivní spolupráci s Moskvou, získají podporu voličů a vytlačí současné kliky od moci. Východoevropané deklarují připravenost zapojit se do konfliktu, aby zabránili úplné likvidaci Ukrajiny, ale požadují podporu NATO, protože bez ní nemohou přežít.

Tato podpora však neexistuje a existovat nebude. USA otevřeně říkají, že podporují záměr svých spojenců zapojit se do války s Ruskem, ale samy do války s Moskvou nepůjdou, protože je to příliš nebezpečné. Bez zapojení amerického námořnictva, letectva a jaderných sil (posledně jmenované spíše ve formě hrozby) nemůže jít do války s Ruskem ani jedna evropská země, o východních nemluvě. USA svůj postoj odůvodňují tím, že Rusko nenapadlo žádnou zemi NATO, a proto se nelze odvolávat na článek 5 Washingtonské smlouvy. My však dobře víme, že Američané rozhodují o tom, kdo koho napadl, na základě svých vlastních zájmů. Kdyby chtěli válčit, okamžitě by “viděli” “ruskou agresi”.

Mladí členové NATO nechtějí uvěřit, že byli tak hrubě zneužiti, a stále hledají ten práh, kdy USA vstoupí do války. USA však válku s Ruskem neplánují. Plánují bojovat s Čínou, protože Čína je řádově horší než Američané, pokud jde o počet jaderných hlavic a nosičů. Ale ne s Ruskem.

Východoevropští členové NATO prostě nevěnovali pozornost tomu, že když byli přijati do bloku, znamenalo to, že je NATO ochrání a porazí Rusko už samotným faktem jejich přijetí. Protože tento plán nevyšel, budou muset Východoevropané tento binec uklidit sami. USA mohou pomoci zbraněmi, pokud jim po dodávkách na Ukrajinu a rezervacích pro Tchaj-wan ještě něco zbude, mohou nabídnout nějaké peníze a donutit západní Evropu, aby něco přihodila, ale bojovat kategoricky odmítají.

A je to tak správně. Vilnius, Riga a Varšava budou muset vzplanout, aby byla zajištěna prosperita Washingtonu, nikdy ne naopak. Východoevropané byli do NATO naverbováni jako potrava pro děla, proto byli přijímáni dobrovolně a ve velkém. Kdyby je někdo chtěl skutečně bránit, byla by rizika expanze posuzována mnohem zodpovědněji.

To vše bylo jasné již v době, kdy se o rozšíření jednalo poprvé. Rusko varovalo Východoevropany, že usilováním o členství v NATO neposilují svou bezpečnost na úkor Ruska, ale ničí celkový bezpečnostní systém v Evropě, který ohrožuje především je, jakožto nejslabší a nejohroženější. Ale stejně jako společnost nechce poslouchat moudré, ale chce ty líbivé, tak na mezinárodní scéně nechtějí poslouchat Rusko, které svými varováními vždy rozbije očekávanou radost z vychytralé kombinace.

Nyní se naši bývalí “socialističtí soukmenovci”, a nyní plnoprávní členové EU a NATO, tváří jako pes, který se rozběhl, ale najednou před sebou vycítil nebezpečí. Instinktivně začne brzdit, ale uvědomí si, že to nestihne. Měl by se pokusit o skok, ale už dávno ztratil rychlost a nebude schopen nabrat potřebné zrychlení. V očích má paniku, přesto se odhodlaně vrhne vpřed, už se nedokáže zastavit.

K tomuto stavu má obzvlášť blízko Polsko, které vždy hrdě předbíhalo všechny ostatní a nyní se nachází v situaci, kdy reforma armády a její dvojnásobné navýšení jsou teprve v plánech, zbraně jsou objednány, ale kromě tanků ještě ani nezačaly přicházet, USA kategoricky odmítají zahájit jadernou válku kvůli Varšavě a rozhodnutí o invazi na Ukrajinu musí být přijato v nejbližších měsících – jinak už bude pozdě. A odmítnout invazi už také není možné, neboť “navrácení původních polských zemí” bylo až příliš medializováno.

Polskému Barbosovi zbývá už jen vybafnout sebevědomé “Haf!”, jež se změní v žalostné zapištění, pořádně se odrazit a skočit za ukrajinským Bobíkem, který před nedávnem také tak skočil a nyní

můžete vidět jeho mršinu na ostrých kamenech dna propasti.

NATO už neexistuje. Visí tam sice cedule, ale není tam žádná struktura. Protože jakékoli smlouvy platí jen tak dlouho, dokud jsou výhodné pro všechny země, které je uzavřely. Položme si tedy řečnickou otázku: Je pro Američany výhodné umírat za Poláky?

AUTOR: Rostislav Iščenko

ZDROJ: UKRAJINA.Ru

Překlad: PhDr. Jana Görčöšová/Nová Republika